

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2001

Julkaistu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2001

N:o 475—482

SISÄLLYS

N:o		Sivu
475	Laki kansanedustajain eläkelain muuttamisesta	1305
476	Laki tieliikennelain 48 §:n muuttamisesta	1306
477	Laki yksityisyyden suojasta työelämässä	1307
478	Laki yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	1310
479	Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 7 §:n muuttamisesta	1311
480	Laki rikoslain 38 luvun 9 §:n muuttamisesta	1312
481	Valtioneuvoston asetus valtion virkaehtosopimusasetuksen 1 a ja 10 §:n muuttamisesta	1313
482	Sisäasiainministeriön asetus poliisin virkapuvusta	1315

N:o 475

Laki

kansanedustajain eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 14 päivänä heinäkuuta 1967 annettuun kansanedustajain eläkelakiin (329/1967) uusi
4 a § seuraavasti:

4 a §

Jos työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainitussa laissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännössä edellytetään, että henkilöllä on mainittujen säännösten piiriin kuuluvaa työskentelyä jokin vähimmäisaika, edustajan työnteon palkaton keskeytys edustajantoimen ajalta rinnastetaan

tällaiseen työskentelyyn mainittua vähimmäisaikaa laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2001.

Lakia sovelletaan, kun eläketapahtuma sattuu lain tultua voimaan.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

LA 185/2000
StVM 9/2001
EK 7/2001

71—2001

410301

N:o 476

L a k i

tieliikennelain 48 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 48 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 23/2001 seuraavasti:

48 §

Poikkeussäännökset

Hälytysajoneuvon ja poliisiajoneuvon vetämään saattueeseen kuuluvan ajoneuvon kuljettaja saa kiireellisessä tehtävässä tarpeellista varovaisuutta noudattaen poiketa niistä liikennesäännöistä, jotka eivät erityisesti koske häntä. Hänen on kuitenkin annettava esteetön

kulku junalle ja muulle rautatiekiskoilla kulkevalle laitteelle. Hälytysajoneuvon ja saatuetta vetävän poliisiajoneuvon kuljettajan on annettava säädetyjä ääni- ja valomerkkejä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2001.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 477

L a k i**yksityisyyden suojasta työelämässä**

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on toteuttaa yksityiselämän suojaa ja muita yksityisyyden suojaa turvaavia perusoikeuksia sekä edistää hyvän tietojenkäsittelytavan kehittämistä ja noudattamista käsiteltäessä henkilötietoja työelämässä.

2 §

Soveltamisala

Työsuhteessa sekä virkasuhteessa ja siihen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelusuhteessa noudatetaan, mitä tässä laissa säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään työntekijästä, sovelletaan myös virkamieheen ja virkasuhteessa olevaan sekä niihin verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelusuhteessa olevaan. Työntekijällä tarkoitetaan tässä laissa myös työnhakijaa ja työsuhteella myös muuta palvelussuhdetta.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan lisäksi henkilötietolakia (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

3 §

Tarpeellisuusvaatimus

Työnantaja saa käsitellä vain välittömästi työntekijän työsuhteen kannalta tarpeellisia henkilötietoja, jotka liittyvät työsuhteen osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien hoita-

miseen tai työnantajan työntekijöille tarjoamiin etuuksiin taikka johtuvat työtehtävien erityisluonteesta. Tästä ei voida poiketa työntekijän suostumuksella.

4 §

Työntekijän henkilötietojen kerääminen ja työnantajan tiedonantovelvollisuus

Työnantajan on kerättävä työntekijää koskevat henkilötiedot ensi sijassa työntekijältä itseltään. Jos työnantaja kerää henkilötietoja muualta kuin työntekijältä itseltään, työntekijältä on hankittava suostumus tietojen keräämiseen. Suostumus ei kuitenkaan ole tarpeen silloin, kun viranomaisen luovuttaa tietoja työnantajalle tämän laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi tai kun työnantaja hankkii henkilöluottotietoja tai rikosrekisteritietoja työntekijän luotettavuuden selvittämiseksi.

Työnantajan on ilmoitettava työntekijälle etukäteen tätä koskevien tietojen hankkimisesta luotettavuuden selvittämistä varten. Jos työntekijää koskevia tietoja on kerätty muualta kuin työntekijältä itseltään, työnantajan on ilmoitettava työntekijälle saamistaan tiedoista ennen kuin niitä käytetään työntekijää koskevassa päätöksenteossa. Työnantajan tiedonantovelvollisuudesta ja työntekijän oikeudesta tarkastaa itseään koskevia henkilötietoja on lisäksi voimassa, mitä siitä muualla laissa säädetään.

Henkilötietojen kerääminen työhön otettaessa ja työsuhteen aikana kuuluu yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa

(725/1978) sekä yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetussa laissa (651/1988) tarkoitetun yhteistoimintamenettelyn piiriin.

5 §

Henkilö- ja soveltuvuusarviointitestit

Työntekijää voidaan hänen suostumuksellaan testata henkilö- ja soveltuvuusarvioinnin työtehtävien hoidon edellytysten tai koulutus- ja muun ammatillisen kehittämisen tarpeen selvittämiseksi. Työnantajan on varmistettava, että testejä tehtäessä käytetään luotettavia testausmenetelmiä, niiden suorittajat ovat asiantuntevia ja testauksella saatavat tiedot ovat virheettömiä. Tietojen virheettömyyttä varmistettaessa on otettava huomioon testausmenetelmä ja sen luonne.

Työnantajan tai tämän osoittaman testaajan on työntekijän pyynnöstä annettava työntekijälle maksutta henkilö- tai soveltuvuusarvioinnissa annettu kirjallinen lausunto. Jos lausunto on annettu työnantajalle suullisena, työntekijän tulee saada selvitys lausunnon sisällöstä.

6 §

Terveystieteiden palvelujen käyttäminen

Työntekijöiden terveydentilaa koskevien tarkastusten ja testien suorittamiseen sekä näytteiden ottamiseen tulee käyttää terveydenhuollon ammattihenkilöitä, asianomaisen laboratoriokoulutuksen saaneita henkilöitä ja terveydenhuollon palveluja siten kuin terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Työntekijän velvollisuudesta osallistua terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja testeihin säädetään erikseen.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös alkoholi- ja huumetestejä.

7 §

Geneettinen tutkimus

Työnantaja ei saa edellyttää työntekijältä osallistumista geneettiseen tutkimukseen työhön otettaessa tai työsuhteen aikana, eikä työnantajalla ole oikeutta saada tietää, onko työntekijälle tehty geneettinen tutkimus.

8 §

Tiedot työntekijän terveydentilasta

Työnantajalla on oikeus käsitellä työntekijän terveydentilaa koskevia tietoja, jos tiedot on kerätty työntekijältä itseltään tai hänen kirjallisella suostumuksellaan muualta ja tietojen käsittely on tarpeen sairausajan palkan tai siihen rinnastettavien terveydentilaan liittyvien etuuksien suorittamiseksi taikka sen selvittämiseksi, onko työstä poissaoloon perusteltu syy, taikka jos työntekijä nimenomaisesti haluaa selvitetävän työkykyisyytensä terveydentilaa koskevien tietojen perusteella. Lisäksi työnantajalla on oikeus käsitellä näitä tietoja niissä tilanteissa ja siinä laajuudessa kuin muualla laissa erikseen säädetään.

Terveydentilaa koskevia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka näiden tietojen perusteella valmistelevat tai tekevät työsuhdetta koskevia päätöksiä taikka panevat niitä toimeen. Työnantajan on nimettävä nämä henkilöt tai määriteltävä tehtävät, joihin sisältyy terveydentilaa koskevien tietojen käsittelyä. Tietoja käsittelevät henkilöt eivät saa ilmaista näitä tietoja sivulliselle työsuhteen aikana eikä sen päättymisen jälkeen.

Työnantajan on säilytettävä työntekijän terveydentilaa koskevat tiedot erillään muista työnantajan keräämistä henkilötiedoista.

9 §

Menettelytavat teknisen valvonnan ja tietoverkon käytön järjestämisessä

Työntekijöihin kohdistuvan, työnantajan työjohto- ja valvontaoikeuteen perustuvan teknisen valvonnan tarkoitus, käyttöönotto ja siinä käytettävät menetelmät sekä sähköpostin ja tietoverkon käyttö kuuluvat yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa sekä yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetussa laissa tarkoitetun yhteistoimintamenettelyn piiriin. Muissa kuin yhteistoimintalainsäädännön piiriin kuuluvissa yrityksissä ja julkisoikeudellisissa yhteisöissä työnantajan on ennen päätöksentekoa varattava työntekijöille tai heidän edustajilleen tilaisuus tulla kuulluksi edellä mainituista asioista.

Yhteistoiminta- tai kuulemismenettelyn

jälkeen työnantajan on määriteltävä työntekijöihin kohdistuvan teknisen valvonnan käyttötarkoitus ja siinä käytettävät menetelmät sekä tiedotettava työntekijöille teknisen valvonnan tarkoituksesta, käyttöönnotosta ja siinä käytettävistä menetelmistä sekä sähköpostin ja tietoverkon käytöstä.

Työnantajan oikeudesta käyttää teknistä valvontaa ja valvoa sähköpostin ja tietoverkon käyttöä säädetään erikseen.

Työnantaja ei saa toimenpiteillään vaarantaa työntekijän yksityisluonteisten luottamuksellisten viestien salaisuutta sähköpostin ja tietoverkon käytössä.

10 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset yhdessä tietosuojavaltuutetun kanssa.

11 §

Nähtävänäpito

Työnantajan on pidettävä tämä laki työntekijöiden nähtävillä työpaikoilla.

12 §

Rangaistussäännös

Työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) rikkoo 4 §:n 2 momentin säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta,

2) vastoin 5 §:n 1 momentin säännöksiä testaa työntekijän henkilö- tai soveltuvuusar-

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

vioinnein tämän suostumuksetta taikka jättää varmistamatta testaamismenetelmän luotettavuuden, testaaajien asiantuntevuuden tai testauksella saatavien tietojen virheettömyyden,

3) rikkoo 5 §:n 2 momentin säännöksiä kirjallisen lausunnon antamisesta tai selvityksen antamisesta suullisen lausunnon sisällöstä,

4) vastoin 6 §:n säännöksiä käyttää muuta kuin terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, asianomaisen laboratoriokoulutuksen saanutta henkilöstöä tai terveydenhuollon palveluja,

5) vastoin 7 §:n säännöksiä edellyttää työntekijän osallistuvan geneettiseen tutkimukseen tai hankkii tiedon työntekijälle tehdystä geneettisestä tutkimuksesta,

6) rikkoo 9 §:n 2 momentin säännöksiä määrittely- tai tiedottamisvelvollisuudesta taikka

7) rikkoo 11 §:n säännöksiä tämän lain nähtävänäpidosta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Rangaistus henkilörekisteririkoksesta, tietomurrosta, salakatselusta, salakuuntelusta, viestintäsalaisuuden loukkaamisesta ja salaspäätösäännösten rikkomisesta säädetään rikoslaisissa (39/1889).

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2001. Lain 4 §:n 3 momentissa ja 9 §:ssä säädettyt työnantajan velvollisuudet on täytettävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Filatov*

N:o 478

L a k i

yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteistoiminnasta yrityksissä 22 päivänä syyskuuta 1978 annetun lain (725/1978)
6 §:n 8 kohta, sekä
lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 724/1988, 51/1993, 906/1996 ja
723/1997, uusi 8 a kohta seuraavasti:

6 §

*Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat
asiat*

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat
asiat ovat:

8) työhönoton periaatteet, sen menetelmät,
työhönoton yhteydessä ja työsuhteen aikana

kerättävät ja työhöntulijalle annettavat tiedot
sekä työhön perehdyttämisen järjestelyt;

8 a) henkilöstöön kohdistuvan teknisen
valvonnan tarkoitus, käyttöönotto ja siinä
käytettävät menetelmät sekä sähköpostin ja
tietoverkon käyttö;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-
kuuta 2001.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Filatov*

N:o 479

L a k i**yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa 1 päivänä heinäkuuta 1988 annetun lain (651/1988) 7 §:n 11 kohta, sekä
lisätään 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1102/1990 ja 448/1997, uusi 11 a kohta seuraavasti:

7 §

*Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat
 asiat*

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat:

11) valtion palvelukseen tulon yhteydessä ja palvelussuhteen aikana kerättävät ja palvelukseen tulevalle annettavat tiedot sekä tehtäviin perehdyttämisen järjestelyt;

11 a) henkilöstöön kohdistuvan teknisen valvonnan tarkoitus, käyttöönotto ja siinä käytettävät menetelmät sekä sähköpostin ja tietoverkon käyttö;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2001.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Filatov*

N:o 480

L a k i

rikoslain 38 luvun 9 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 38 luvun 9 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 525/1999, seuraavasti:

38 luku

Tieto- ja viestintärikoksista

9 §

Henkilörekisteririkos

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) käsittelee henkilötietoja vastoin henkilötietolain (523/1999) käyttötarkoitussidon-

naisuutta, käsittelyn yleisiä edellytyksiä, henkilötietojen tarpeellisuutta tai virheettömyyttä, arkaluonteisia tietoja, henkilötunnusta tai henkilötietojen käsittelyä erityisiä tarkoituksia varten koskevia säännöksiä taikka rikkoo henkilötietojen käsittelyä koskevia erityissäännöksiä,

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2001.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Filatov*

N:o 481

Valtioneuvoston asetus**valtion virkaehtosopimusasetuksen 1 a ja 10 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2001

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtionvarainministeriön esittelystä, *kumotaan* 23 päivänä joulukuuta 1987 annetun valtion virkaehtosopimusasetuksen (1203/1987) 10 §:n 4 momentin 29 ja 62 kohdat, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 497/1996, *muutetaan* 1 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on asetuksessa 290/1993, 10 §:n 4 momentin 1, 19, 21, 32, 47, 51, 58, 66, 76 ja 78 kohdat, sellaisina kuin ne ovat mainituissa asetuksessa 497/1996 sekä 58 a kohta, sellaisena kuin se on asetuksessa 1033/1997, ja

lisätään 10 §:n 4 momenttiin siitä asetuksella 311/1997 kumotun 72 kohdan tilalle uusi 72 kohta seuraavasti:

1 a §

Työnantajajhdistys

Valtion liikelaitoksista annetussa laissa (627/1987) tarkoitetun liikelaitoksen virkamiesten palvelussuhteen ehtoja koskevissa asioissa työnantajaa edustavina neuvottelu- ja sopimusosapuolina ovat:

1) Liikenne- ja Erityisalojen Työnantajat ry; sekä

2) sen jäsenenä oleva liikelaitos.

10 §

Työnantajavirkamiehet

Alla mainittujen virastojen ja laitosten työnantajavirkoja ovat lisäksi seuraavat:

1) valtioneuvoston kanslia: hallitusneuvos, käännöstoimiston päällikkö sekä henkilöstöasioita valmistelevät ja esittelevät hallinnolliset avustajat;

19) poliisikoulutus: poliisiammattikorkeakoulun rehtori ja poliisikoulun johtaja;

21) rajavartiolaitos: rajavartiolaitoksen

päällikkö, rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö ja lainsäädäntöneuvos sekä rajavartiolaitoksen esikunnan osastopäällikön, henkilöstöosaston sekä raja- ja meriosaston apulaisosastopäällikön, vartioston komentajan, koulun johtajan ja vartiolentolaivueen komentajan tehtävässä oleva upseeri sekä henkilöstöosaston ylitarkastaja ja palvelussuhdeasioita käsittelevä upseeri;

32) yliopistot: rehtorina toimiva professori, hallintojohtaja, henkilöstöpäällikkö, kvestori, palkkatoimiston päällikkö, hallintotoimiston, vastaavan toimiston tai vastualueen päällikkö, Helsingin yliopiston teknisen osaston osastopäällikkö ja henkilöstöosaston vastualueiden päällikkönä toimivat toimistopäälliköt ja henkilöstöosaston apulaissihteeri;

47) maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus: tutkimusjohtaja, hallintojohtaja, toimintayksikön johtajana toimiva virkamies ja henkilöstöpäällikkö;

51) liikenne- ja viestintäministeriö: apulaisosastopäällikkö, yksikön päälliköksi määrätty virkamies ja henkilöstöasioista vastaava ylitarkastaja;

58) kauppa- ja teollisuusministeriö: ryh-

män ja yksikön päällikkönä toimivat virkamiehet, osaston hallinnosta vastaavat päällikötason virkamiehet sekä työvoima- ja elinkeinokeskusten hallintoasioista vastaava neuvotteleva virkamies;

58 a) työvoima- ja elinkeinokeskukset: osastopäällikkö ja hallintopäällikkö tai tätä vastaava virkamies;

66) teknologian kehittämiskeskus: ylijohdaja, johtaja, henkilöstöpalvelut-yksikön päällikkö ja henkilöstösuunnittelija;

72) vakuutusvalvontavirasto: hallinto-osaston johtaja ja henkilöstöhallintoasioita käsittelevä virkamies;

76) säteilyturvakeskus: johtaja, tutkimusjohtaja, apulaisjohtaja ja henkilöstöpäällikkö;

78) työministeriö: talousjohtaja ja laskentapäällikkö;

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 2001.

Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2001

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Hallitusneuvos Tuija Wilska

N:o 482

Sisäasiainministeriön asetus
poliisin virkapuvusta

Annettu Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 2001

Sisäasiainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun poliisilain (493/1995) 54 §:n 3 momentin nojalla sellaisena kuin se on laissa 315/2001:

1 luku

Yleisiä määräyksiä

1 §

Virkapuku

Poliisin virkapukuun kuuluvien asusteiden sekä niissä käytettävien tunnusten ja merkien on oltava tämän asetuksen mukaiset. Virkapukineet hyväksyy poliisin ylijohdo ja lisäksi asusteiden, varusteiden sekä tunnusten ja merkkien on oltava valmistettu poliisin ylijohdon hyväksymistä kangaslaaduista, väreistä, materiaaleista ja tarvikkeista.

2 §

Virka-asusteet

Virkapukuun kuuluvat seuraavat vaatteet:

- päällystakki ja irtovuori
- virkatakki
- vierailutakki
- virkahousut
- virkahame naisilla
- virkaliivi naisilla
- kenttäpusakka
- kenttähousut
- kenttähousut, kesämalli
- toppatakki

- toppahousut
- virkapaita, lyhyt- ja pitkähihainen
- pikeepaita
- villapusero ja kauluri
- turkislakki
- lippalakki, talvimalli
- lippalakki, kesämalli
- palveluslakki
- virkalakki
- virka-asemaa osoittavat tunnukset ja nimilaatta.

3 §

Eriyisvaatteet ja suojavaatteet

Poliisitoiminnassa voidaan käyttää 2 §:ssä tarkoitettujen virka-asusteiden lisäksi seuraavia erityisvaatteita ja suojavaatteita:

- 1) erityisvaatteet
 - moottoripyöräpoliisin vaatteet
 - moottorikelkkapoliisin vaatteet
 - venepoliisin vaatteet
 - ratsupoliisin vaatteet
 - polkupyöräpoliisin vaatteet
 - kansainvälisissä tehtävissä toimivan poliisin vaatteet
 - JOUHA-haalari
 - ERTI-haalari
- 2) suojavaatteet
 - kevyt suojaliivi

- taktinen suojaliivi
- tunnisteliivi
- heijastinliivi
- heijastinhansikkaat.

Erityisvaatteita voivat hankkia vain 1 momentin 1 kohdassa mainittuihin erityisryhmiin kuuluvat poliisimiehet.

4 §

Naisen virkapukua koskeva erityissäännös

Naisen virkapuvussa voidaan käyttää tummansinisestä virkapukukankaasta valmistettua liiviä. Suorien housujen sijasta voidaan käyttää samasta kankaasta valmistettua polveen ulottuvaa hametta, jonka kanssa käytetään ruskeita sukkahousuja ja mustia, ilman koristeita olevia avokkaita.

5 §

Poliisikokelaan virkapuku

Poliisikokelaan virkapuku on poliisin virkapuku varustettuna kokelasemaa osoittavalla merkillä.

6 §

Vartijan virkapuku

Tässä asetuksessa tarkoitetaan vartijalla ylivartijaa ja vartijaa.

Vartijan virkapuku on poliisin virkapuku varustettuna ylivartija- tai vartija-asemaa osoittavilla merkeillä. Vartijan virkapuvussa käytetään nuoremman konstaapelin olkalaattoja ja ylivartijan virkapuvussa vanhemman konstaapelin olkalaattoja.

Kenttäpusakan, virkapaidan, pikepaidan sekä villapuseron hihoissa on poliisin tunnuskuvalla varustetut hihamerkit, joiden alapuolella on laatta, jossa lukee VARTIJA - VÄKTARE. Lisäksi vartijan virkavaatteissa on oikean rintataskun yläpuolella poliisimerkin tilalla vastaavanlainen laatta.

Vartijan päähineen merkinä on hopeanvärisestä metallista valmistettu valtakunnan vaakuna ilman lehviä ja tummansinistä alustaa.

Vartijan kenttäpusakan selässä on painettuna teksti VARTIJA.

Muutoin noudatetaan soveltuvin osin, mitä tässä asetuksessa säädetään poliisin virkapuvusta.

2 luku

Virkapuvussa käytettävät virka-asemaa osoittavat tunnukset ja muut merkit

7 §

Kenttäpusakan, toppatakin, sekä virka- ja vierailutakin kaulusmerkit

Kenttäpusakan, toppatakin sekä virka- ja vierailutakin kauluksissa on pohjalaatalla 30 mm:n korkuiset poliisin tunnukset, joiden alaosa ympäröi tammenlehväseppele. Tunnus ja seppele on päällystöllä hopealangalla ja muilla vaaleanharmaalla silkkilangalla ommeltu. Pohjalaatta on viisikulmainen, korkeudeltaan 50 mm. Poliisin ylijohtoon kuuluvilla poliisimiehillä pohjalaatan väri on helmenharmaa, poliisin lääninjohtoon kuuluvilla poliisimiehillä musta, poliisioppilaitosten poliisimiehillä vihreä ja muilla poliisimiehillä kirkaansininen. Päällystön pohjalaattaa ympäröi noin 2 mm:n levyinen punos, joka on poliisiylijohtajalla, poliisijohtajalla, poliisiylitarkastajalla, lääninpoliisijohtajalla, lääninpoliisiylitarkastajalla, liikkuvan poliisin päälliköllä sekä poliisipäälliköllä ja nimismiehellä hopeanvärinen ja muilla sininen.

Juhlatakissa on brodeerattu hopeanharmaa 35 mm korkea tammenlehvien ympäröimä poliisin virallinen tunnuskuva.

8 §

Virka-, vierailu- ja juhlatakissa käytettävät virka-asemaa osoittavat merkit

Virka-, vierailu- ja juhlatakin hihoissa on hihankäänteestä 90 mm ylöspäin alkavalla, hihan ulkosivulla saumasta saamaan ulottuvalla kirkaansinisellä laattalla samanpituiset kaluunat, jotka alkavat 3 mm laatan vaakasuorasta reunasta ja joiden väli on 3 mm. Laatan yläreuna on 3 mm kaluunoiden yläpuolella.

Kaluunoita on:

1) poliisiylijohtajalla alinna yksi 50 mm:n levyinen, mustapohjainen hopeanvärinen

tammenlelväkaluuna, jossa keskikohdalla on kiinnitettyä 15 mm:n korkuinen hopeanväriäinen tunnus ja sen yläpuolella kolme 10 mm:n levyistä tammenlelväkaluuna;

2) poliisijohtajalla alinna yksi 40 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna ja sen yläpuolella kolme 10 mm:n levyistä tammenlelväkaluuna;

3) lääninpoliisijohtajalla, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin päälliköllä sekä Helsingin kihlakunnan poliisipäälliköllä alinna yksi 40 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna ja sen yläpuolella kaksi 10 mm:n levyistä tammenlelväkaluuna;

4) poliisiylitarkastajalla ja lääninpoliisiylitarkastajalla alinna yksi 40 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna ja sen yläpuolella yksi 10 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna;

5) poliisitarkastajalla, muulla kuin 3 kohdassa tarkoitettulla poliisipäälliköllä ja nimismiehellä, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin apulaispäälliköllä sekä Helsingin kihlakunnan apulaispoliisipäälliköllä ylinnä yksi 30 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna ja sen alapuolella kolme 10 mm:n levyistä tammenlelväkaluuna;

6) muulla kuin 5 kohdassa tarkoitettulla apulaispoliisipäälliköllä, sisäasiainministeriön poliisiosaston ylikomisariolla ja lääninylitarkastajalla yksi 30 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna ja sen alapuolella kaksi 10 mm:n levyistä tammenlelväkaluuna;

7) sisäasiainministeriön poliisiosaston komisariolla, lääninkomisariolla ja ylikomisariolla ylinnä yksi 30 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna ja sen alapuolella yksi 10 mm:n levyinen tammenlelväkaluuna;

8) komisariolla kaksi 10 mm:n levyistä tammenlelväkaluuna ja niiden välissä yksi 3 mm:n levyinen hopeanväriäinen kaluuna;

9) ylikonstaapelilla yksi harmaa 10 mm:n levyinen kaluunanauha ja sen yläpuolella keskellä kaksi samanlelvyisestä kaluunasta muodostettua sisäkkäin olevaa kolmiota, joista ulomman kanta on 70 mm ja sivujen pituus 60 mm ja kolmioiden väli 3 mm; sekä

10) vanhemmalla konstaapelilla yksi vaakasuoja 10 mm:n levyinen harmaa kaluunanauha.

Nuoremalla konstaapelilla ei ole virka-asemaa osoittavia merkkejä.

Virka-, vierailu- ja juhlatakin olkalaatoissa

käytetään virka-aseman mukaista metallista tunnusta, joka sijoitetaan 2 cm:n etäisyydelle olkapaletin ja hihan yhdistävästä saumasta. Päälylystöllä tunnuksena käytetään 35 mm:n pituista hopeanväriästä olkaleijonaa ja alipäälylystöllä ja miehistöllä hopeanväriästä poliisin tunnuskuvaa.

9 §

Kenttäpusakassa, toppatakissa, virkapaidassa, pikeepaidassa, villapuserossa ja naisten liivissä käytettävät merkit

Kenttäpusakan, toppatakin, virkapaidan, pikeepaidan, villapuseron ja naisten liivin olkalaatoissa ovat virka-asemaa osoittavat kaluunanauhat ilman kirkkaansinistä pohjalaattaa. Ylikonstaapelin ja vanhemman konstaapelin olkalaatoissa käytetään 5 mm leveitä hopeanharmalla langalla brodeerattuja kaluunoita. Päälylystöllä on virka-asemaa osoittavien merkkien yläpuolella 35 mm:n pituiset hopeanväriäiset olkaleijonat ja alipäälylystöllä sekä miehistöllä palvelusvaatteissa hopeanväriäiset poliisin tunnuskuvat.

Hihoissa suoraan olkapään suunnassa noin 55 mm olkapään alapuolella on vaaleanharmalla silkkilangalla ommeltu poliisin tunnuskuva kirkkaansinisellä pohjalla. Pohjalaahtan korkeus on 110 mm ja leveys 70 mm.

10 §

Päälylystakissa käytettävät merkit

Päälylystakin hihoissa on virka-asemaa osoittavat merkit ilman kirkkaansinistä pohjalaattaa. Kaluunat on kiinnitetty kankaanväriäiselle laatalle, jonka alareuna on 50 mm hihansuun yläpuolella. Laatta on kiinnitetty hihaan kahdella pienellä takin napilla. Olkalaatoissa ja kauluksissa ei ole merkkejä.

11 §

Juhlalakin merkit

Juhlalakin etupuolella on:

1) päälylystöllä lakin alaosassa tummansinisestä kankaasta valmistettuun, mustan silkkipunoksen ympäröimään laataan kiinnitettyä emalinen, väritetty valtakunnan vaakuna ho-

pealangasta ommellun kuusenhavuseppeleen sisällä ja tämän yläpuolella valko-sini-valkoinen hopeareunainen 20 mm:n läpimittainen virkakokardi; havuseppeleen korkeus ja leveys on noin 50 mm;

2) alipäällystöllä samanlaiset merkit kuin päällystöllä, kuitenkin ilman virkakokardia; ja

3) miehistöllä hopeanvärisestä metallista valmistettu kuusenhavuseppele tummansinisellä pohjalla, jonka sisällä emalinen väritetty valtakunnan vaakuna; ilman virkakokardia.

Poliisiylijohtajalla, poliisijohtajalla, lääninpoliisijohtajalla, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin päälliköllä sekä Helsingin kihlakunnan poliisipäälliköllä on lakin lipan ylä- ja alareunassa hopealangasta punottu 12 mm leveä tammenlehväiäinen lippakoriste. Poliisiylitarkastajalla ja lääninpoliisiylitarkastajalla on samanlainen koriste lipan alareunassa.

Poliisiylijohtajalla, poliisijohtajalla, poliisiylitarkastajalla, lääninpoliisijohtajalla, lääninpoliisiylitarkastajalla, poliisitarkastajalla, poliisipäälliköllä ja apulaispoliisipäälliköllä, nimismiehellä, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin päälliköllä ja apulaispääliköllä, sisäasiainministeriön poliisiosaston ylikomisariolla ja komisariolla, lääninylitarkastajalla, ylikomisariolla sekä läänin komisariolla on lakissa kaksi kahdella pienikokoisella vaakunanapilla kiinnitettyä, 4 mm:n paksuisesta valkoisesta silkkipunoksesta valmistettua leukanauhaa. Komisariolla on yksi 5 mm:n paksuinen valkoisesta silkkipunoksesta valmistettu leukanauha.

Alipäällystöllä leukanauhana on kaksi vaakunanapilla kiinnitettävää 4 mm:n paksuista mustaa silkkipunosta ja miehistöllä 5 mm:n paksuinen vaakunanapilla kiinnitettävä musta silkkipunos.

12 §

Virka- ja lippalakin merkit

Virkalakissa käytetään etupuolella samanlaisia merkkejä kuin juhllalakissa. Lippalakissa on vasemmalla sivustalla vaaleanharmaalla langalla brodeerattu 30 mm:n korkuinen poliisin miekkatunnus ja etuosassa samalla langalla brodeerattu teksti: "POLIISI - POLIS".

13 §

Palvelus- ja turkislakin merkit

Palvelus- ja turkislakissa on samanlaiset merkit kuin juhllalakissa lukuun ottamatta punosnauhaa ja lipankoristeita.

14 §

Muut tunnukset

Kenttäpusakassa, toppatakissa ja virkapaidassa on oikean rintataskun yläpuolella ja pikeepaidassa, villapuserossa ja naisten liivissä on oikealla puolella sinisellä 82 mm leveällä ja 42 mm korkealla kangaslaataalla vaalea teksti: "POLIISI - POLIS".

Kenttäpusakan, toppatakin ja virkapaidan oikean rintataskun yläpuolella kohdistettuna keskikohdalle tai rintataskun kannessa sekä villapuserossa, pikeepaidassa ja naisten liivissä oikealla puolella on vähintään 80 mm leveä ja vähintään 25 mm korkea sininen nimilaatta, jossa on vaalealla tekstillä ainakin poliisimiehen sukunimi.

Kenttävaatteissa ja villapuserossa käytetään tarrakiinnityksellä asennettua tai ommeltua kankaista brodeerattua nimilaattaa.

Virka- ja vierailutakissa, virkapaidassa ja naisten liivissä käytetään muovista nimilaattaa kiinnitettynä oikealle puolelle rintataskun kanteen tai taskun puuttuessa vastaavalle kohdalle. Sisäpalveluksessa voidaan villapuserossa käyttää myös muovista nimilaattaa.

15 §

Erytisvarusteissa käytettävät merkit

Moottoripyörän- ja moottorikelkankuljettajan ajopuvun olkalaatoissa ovat virka-asemaa osoittavat merkit ilman kirkkaansinistä pohjalaattaa. Ajopuvun hihoissa on poliisin tunnuskuva kirkkaansinisellä pohjalla sekä oikealla rintataskun yläpuolella sininen POLIISI - POLIS -kangaslaatta.

Erytisvarusteissa on oltava ainakin poliisin tunnuskuva tai poliisimiesasemaa osoittava muu tunnus sekä mahdollisuuksien mukaan POLIISI - POLIS -kangaslaatta ja nimilaatta.

16 §

Poliisikokelaan virkapuvussa käytettävät merkit

Poliisikokelaan virkapuvussa on samanlaiset merkit kuin nuoremman konstaapelin virkapuvussa. Toiminnallisissa harjoituksissa on poliisikokelaan käytettävä oikean taskun yläpuolella tai taskun kannessa sinistä vähintään 80 mm leveää ja vähintään 25 mm korkeaa laattaa, jossa on vaalea teksti: ”POLIISIKOKELAS – POLISASPIRANT”.

Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 2001

Sisäasiainministeri *Ville Itälä*

3 luku

Erinäisiä määräyksiä

17 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 2001.

Tällä asetuksella kumotaan sisäasiainministeriön poliisin virkapuvusta 23 päivänä huhtikuuta 1999 antama päätös (575/1999).

Poliisiylijohtaja Reijo Naulapää

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 475—482, 2 arkkia

EDITA OYJ, HELSINKI 2001

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904